

Sygn. akt VIII U 1441/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2018 r. w Gliwicach

sprawy T. Ś. (Ś.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej, podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania T. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 stycznia 2018 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. odstępuje od obciążenia odwołującego kosztami procesu.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt VIII U 1441/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 stycznia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że T. Ś., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 grudnia 2005r. do 6 czerwca 2011r. oraz określił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na Fundusz Pracy.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że prawomocną decyzją z 30 czerwca 2014r. (...) Oddział w S. stwierdził, że od 1 grudnia 2005r. do 28 lutego 2009r. ubezpieczony nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia jako nakładca u płatnika składek M. K.. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że w okresie od 1 marca 2009r. do 6 czerwca 2011r. ubezpieczony nie posiadał innego tytułu rodzącego obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym niż działalność gospodarcza. W związku z powyższym oraz faktem, że od 1 grudnia 2005r. do 6 czerwca 2011r. ubezpieczony z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej nie dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz w dokumentach rozliczeniowych za ww. okres nie naliczył

składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, organ rentowy wydał przedmiotową decyzję z 4 stycznia 2018r.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany. W uzasadnieniu powołał się na zarzut przedawnienia podnosząc, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

(...) Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy zaznaczył, że zaskarżona decyzja dotyczy określenia z urzędu okresu podlegania przez odwołującego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i określa kwotowo podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i na Fundusz Pracy, a zatem zarzuty wniesione do takiej decyzji mogą dotyczyć jedynie nieprawidłowości w ustaleniu przez organ rentowy okresu podlegania ubezpieczeniom, wysokości przyjętej podstawy wymiaru składki, względnie zgodności okresu składkowego z okresem podlegania ubezpieczeniom. Natomiast zarzut przedawnienia może być skutecznie podniesiony jedynie w sytuacji, gdy przedmiotem zaskarżenia jest decyzja ZUS określająca stan zaległości. Zaskarżona decyzja zaś taką decyzją nie jest, zatem zarzuty odwołującego są bezpodstawne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pismem z 6 listopada 2017r. (...) Oddział w Z. zawiadomił ubezpieczonego T. Ś. o wszczęciu z urzędu postępowania wyjaśniającego w sprawie ustalenia okresu podlegania przez niego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz podstaw wymiaru składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Decyzją z 4 stycznia 2018r. (...) Oddział w Z. stwierdził, że T. Ś., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 grudnia 2005r. do 6 czerwca 2011r. oraz określił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na Fundusz Pracy.

Ubezpieczony, nie zgadzając się z ww. decyzją, wniósł odwołanie.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 1 grudnia do 6 czerwca 2011r. prowadził działalność gospodarczą. Powyższe potwierdził sam ubezpieczony na rozprawie w dniu 22 maja 2018r. Z tytułu prowadzonej działalności nie dokonał on zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, a w dokumentach rozliczeniowych za ww. okres nie naliczył składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.

Ustalono, że prawomocną decyzją z 30 czerwca 2014r. (...) Oddział w S. stwierdził, że od 1 grudnia 2005r. do 28 lutego 2009r. ubezpieczony nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia jako nakładca u płatnika składek M. K..

W okresie od 1 grudnia do 6 czerwca 2011r. odwołujący nie posiadał innych tytułów do objęcia ubezpieczeniem społecznym.

Ustalono, że odwołujący obecnie jest zarejestrowany jako bezrobotny i ma na utrzymaniu małoletniego syna. Źródłem jego utrzymania są prace dorywcze i alimenty od matki dziecka.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy oraz oświadczenie odwołującego na rozprawie w dniu 22 maja 2018r. (k.12-13).

Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1778), zwanej ustawą systemową. Zgodnie z art. 1 tej ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

W myśl art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Według art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych pracowników, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc (art. 47 ustawy).

Z cytowanych wyżej przepisów wynika, że to na ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą jako na płatniku składek ciąży obowiązek dokonania w swoim imieniu zarówno zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, jak i obowiązek składania na bieżąco deklaracji rozliczeniowych, korekty ewentualnych nieprawidłowości oraz opłacania należnych składek. W wypadku zaś niedopełnienia tego obowiązku, ZUS ma prawo wydać decyzję z urzędu zarówno co do okresu podlegania ubezpieczeniom jak i co do wymiaru składek. Zgodnie bowiem z treścią art. 83 ust 1 pkt 1-3 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Sąd zwraca uwagę, że postępowanie przed Sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji. Przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie była decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podleganiu przez odwołującego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej. W decyzji tej nie określono wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

W niniejszej sprawie istota sporu sprowadza się zatem do oceny prawidłowości ustaleń organu rentowego w zakresie podlegania przez odwołującego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Należy podkreślić, że odwołujący nie kwestionował faktu zarejestrowania i prowadzenia działalności gospodarczej w spornym okresie. Odwołujący podnosił jedynie zarzut przedawnienia co do ustalonych w spornym okresie podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.

W ocenie Sądu rację ma organ rentowy, iż w przedmiotowej sprawie podniesiony przez ubezpieczonego zarzut przedawnienia jest chybiony.

Instytucja przedawnienia składek została uregulowana w treści art. 24 ust. 4 powołanej wyżej ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z tym przepisem – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2012r. – należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

Cytowany przepis – jako przepis regulujący kwestie przedawnienia należności z tytułu składek – nie odnosi się w żadnej mierze do przepisów regulujących zasady ustalania podstawy wymiaru składek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach uprawnień wynikających z art. 83 ust. 1 ustawy może wydać decyzję ustalającą prawidłowe podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w każdym czasie. Prawo do wydania takiej decyzji nie ulega przedawnieniu, natomiast przedawnieniu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy podlegają jedynie należności z tytułu składek. Sąd ubezpieczeń społecznych może stwierdzić przedawnienie składek tylko wtedy, gdy nastąpiło ono przed wydaniem decyzji wszczynającej postępowanie o ustalenie podstawy wymiaru wpłat do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub obowiązku ich uiszczenia (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 marca 2014r., sygn. akt III AUa 732/13).

Powyższy pogląd potwierdził również Sąd Najwyższy. W wyroku z dnia 14 lutego 2017r. (sygn. akt II UK 708/15) stwierdził, że „nie zachodzą przeszkody materialnoprawne i procesowe, w ustaleniu przez organ rentowy w decyzji podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresach wstecznych, w odniesieniu do których należne składki nie zostały opłacone przez płatnika i uległy przedawnieniu. Dopuszczalne jest zatem ustalenie w decyzji organu rentowego podlegania ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia w sytuacji, gdy należności z tytułu składek na te ubezpieczenia, uległy przedawnieniu przed wydaniem decyzji”.

W związku z powyższym, z racji tego, że w przedmiotowej sprawie decyzja dotyczyła ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym przez ubezpieczonego, zarzut przedawnienia podniesiony przez odwołującego jest bezzasadny.

Wobec powyższego, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążenia odwołującego kosztami postępowania mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy oraz ze względu na trudną sytuację rodzinną i majątkową ubezpieczonego, który pozostaje bezrobotny i ma na utrzymaniu małoletnie dziecko.

(-) SSO Jolanta Łanowy - Klimek